

Sygnatura akt IV C 1212/09

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2014r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział IV Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Dorota Kącka

Protokolant sędziwy Olga Przebierała

po rozpoznaniu w dniu 08 maja 2014 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa: M. K. i P. K.

przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.

o zapłatę

1. Umarza postępowanie co do kwoty 45.252,62 (czterdzieści pięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt dwa i 62/100)zł;
2. W pozostałym zakresie powództwo oddała;
3. Nie obciąża powoda kosztami postępowania.

UZASADNIENIE

Powodowie M. K. i P. K. pozwem z dnia 24 sierpnia 2009 roku przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W. wnieśli o:

1. zasądzenie od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) na rzecz powodów M. K. i P. K. kwoty 120.000,00 zł odszkodowania za wprowadzenie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania poprzez m.in. wprowadzenie wymagań technicznych powodujących konieczność poniesienia kosztów rewitalizacji akustycznej budynku tj. robót związanych z zapewnieniem ochrony akustycznej budynku należące do wymagań technicznych budynku znajdującego się w obszarze ograniczonego użytkowania; z odsetkami ustawowymi liczonymi od tej kwoty w wysokości ustawowej od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu, w tym także kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 10.600,00 zł.

Powodowie wskazali, iż zastrzegają sobie prawo do podwyższenia wysokości żądania i wartości przedmiotu sporu podanych w pozwie po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego sądowego ustalającego ostatecznie wysokość odszkodowania – kosztów robót wykonawczych rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego (pозew k-2-3).

Powodowie w piśmie procesowym z dnia 7 września 2009 roku wskazali, iż kwota dochodzona pozwem winna być zasądzona od pozwanego na rzecz powodów solidarnie (pismo k-34).

W odpowiedzi na pozew z dnia 16 listopada 2009 roku pozwany Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. wniósł o:

1. oddalenie powództwa w całości w zakresie roszczenia o zasądzenie od pozwanego odszkodowania za wprowadzenie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania,

2. zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania wraz z kosztami

Na rozprawie dnia 8 maja 2014 roku poprzedzającej wydanie wyroku powodowie zmodyfikowali stanowisko precyzując je w załączniku z dnia 22 maja 2014 roku do protokołu rozprawy. Powodowie cofnęli powództwo w zakresie kwoty 45.252,62 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia oraz wnieśli o:

1. zasądzenie od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. na rzecz powodów M. K. i P. K. solidarnie kwoty 74.747,38 zł tytułem odszkodowania za wprowadzenie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania poprzez m.in. wprowadzenie wymagań technicznych powodujących konieczność poniesienia kosztów rewitalizacji akustycznej budynku tj. robót związanych z zapewnieniem ochrony akustycznej budynku należące do wymagań technicznych budynku znajdującego się w obszarze ograniczonego użytkowania; wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 10.600,00 zł (protokół rozprawy k-854-855, załącznik k-861).

Pozwany na rozprawie dnia 8 maja 2014 roku poprzedzającej wydanie wyroku podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Ponadto we wniosku z dnia 9 maja 2014 roku wobec oświadczenia powoda o cofnięciu powództwa w zakresie kwoty 45.252,62 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie i ograniczeniu roszczenia do kwoty 74.747,38 zł wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego na podstawie art. 203 § 2 k.p.c. (protokół rozprawy k-854-855, wniosek k-857).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie M. K. i P. K. są właścicielami działki nr (...), (zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinny), położonej w miejscowości M. przy ulicy (...), dla której to nieruchomości jest prowadzona w Sądzie Rejonowym w Pruszkowie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych Księga Wieczysta nr (...). Budynek mieszkalny o powierzchni użytkowej 100,7 m² jest piętrowy, murowany, otynkowany i dopuszczony do użytkowania. (Decyzja Nr (...) k-18, Zaświadczenie k-18, Odpis zwykły księgi wieczystej k-88-90).

Nieruchomość należąca do powodów znajdowała się w obszarze ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (OOU poza strefą M) utworzonego na podstawie Rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., które weszło w życie 25 sierpnia 2007 roku (Dziennik Urzędowy Województwa (...) z dnia 10 sierpnia 2007 roku nr 156). Wskazane rozporządzenie było aktem ustanawiającym obszar ograniczonego użytkowania obowiązującym w dacie złożenia pozwu.

Nieruchomość powodów zgodnie z obowiązującą obecnie Uchwałą nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku znajduje się w części na terenie obszaru ograniczonego użytkowania – OOU dla (...) im. (...) w W., którego zarządcą jest Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W., jednakże poza strefą Z1 i Z2 (Uchwała nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) k-407-413).

Biegły akustyk Instytutu Ochrony Środowiska w opinii uzupełniającej stwierdził, iż „Na terenie posesji powodów wartość równorzędnego poziomu dźwięku A w czasie odniesienia T (dB), wyrażona przy pomocy wskaźnika wykazała, że zarówno dla pory dnia jak i pory nocy są spełnione wymagania poziomów dopuszczalnych dla terenów określonych w punkcie 2 tabeli 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120, poz. 826 z późn. zm.)”, a więc dla terenów zabudowy jednorodzinnej nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne. „Natomiast nie są spełnione dla terenów określonych w punkcie 1 tabeli 2 w/w rozporządzenia”. (opinia k-740 i nast.).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie przeprowadzonych dowodów z dokumentów: Odpisów Księgi Wieczystej k-7-11, k-19, Zaświadczenia k-12, Decyzji Podatkowej k-13, Aktu Notarialnego k-14-16, Decyzji Nr (...)

k-18, Rozliczenia k-23, Faktur VAT k-24, k-25, k-26, k-27, k-28, k-29, k-30, k-31, Odpisu aktualnego z rejestru przedsiębiorców k-49-51, Raportu o oddziaływaniu na środowisko (...) im. (...) k-76-81, k-165-167, Uzasadnienia do rozporządzenia Wojewody (...) k-82-83, Zaświadczenie nr (...) o przeznaczeniu nieruchomości k-84, Postanowień k-85, k-86, Wypisu z Rejestru Gruntów oraz Wypisu z Kartoteki Budynków k-87, Odpisu Zwykłego Księgi wieczystej k-88-90, Zaświadczenia Wojewody (...) k-96, Statutu Przedsiębiorstwa Państwowego (...) wraz ze zmianą k-97-107, Części opisowej mapy akustycznej k-125-142, Wyciągu z Programu Ochrony Środowiska Województwa (...) na lata 2007-2010 k-143-144, Ogłoszenia nr 5 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego k-145-146, Ogłoszenia nr 2 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego k-147, Ogłoszenia Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego k-148, Tabeli – dopuszczalne poziomy hałasu k-150, Decyzji nr (...) Z k-159, Wniosku do Urzędu Gminy k-160, Odpowiedzi na Wniosek k-161, k-162, k-163, k-164, Zaświadczenia nr (...) o przeznaczeniu nieruchomości k-168, Wartości poziomu hałasu k-193-196, Pisma Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) k-238-239, Pism Ministra Skarbu Państwa k-240, k-241, Mapy k-313, Zaświadczenia k-330, Opisu (...) k-332-334, Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) wraz z uzasadnieniem i załącznikami k-407-413, Wydruku map k-487, k-489, k-490, Kompleksowej Analizy Przepustowości (...) im. (...) w W. k-529-537, Uchwały nr 153/11 Sejmiku Województwa (...) k-567, Opinia Instytutu Ochrony Środowiska k-599-612, Opinii uzupełniającej k-740-754, Opinii uzupełniającej k-804-820 oraz załączonego do tomu I Przeglądu ekologicznego (...) im. (...), a także dowodów osobowych tj. zeznań świadków: syna powodów W. K. k-317, sąsiada powód J. P. k-317.

Sąd pominął wszelkie prywatne ekspertyzy i pomiary z uwagi na powołanie w sprawie niezależnych biegłych, którzy dokonali niezbędnych ekspertyz wydając opinie na zlecenie Sądu oraz zgodnie z postanowieniami Sądu.

Sąd oddalił pozostałe wnioski dowodowe stron jako zbędne dla niniejszego postępowania, w tym wniosek o dopuszczenie dowodu z biegłego akustyka, uznając za wystarczającą i w pełni przydatną w zakresie badania natężenia hałasu nad nieruchomością powodów, spowodowanego przez starty i lądowania statków powietrznych. Powodem dopuszczenia dowodu z kolejnej opinii biegłego, nie mogły być jedynie niekorzystne dla strony powodowej wnioski z niej wynikające. Zarzuty strony powodowej do opinii jako niemerytoryczne nie mogły zostać uwzględnione.

Sąd zważył co następuje:

Jak stanowi przepis art. 203 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Ponadto zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Powodowie cofnęli pozew w zakresie kwoty 45.252,62 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. Sąd uznał, iż cofnięcie pozwu we wskazanym zakresie przez powodów jest dopuszczalne, gdyż bacząc na okoliczności sprawy nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego oraz nie zmierza do obejścia prawa. W związku z powyższym Sąd umorzył postępowanie, co do kwoty 45.252,62 zł w trybie art. 355 § 1 k.p.c.

Powodowie wnieśli o odszkodowanie za wprowadzenie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania poprzez m.in. wprowadzenie wymagań technicznych powodujących konieczność poniesienia kosztów rewitalizacji akustycznej budynku tj. robót związanych z zapewnieniem ochrony akustycznej budynku należące do wymagań technicznych budynku znajdującego się w obszarze ograniczonego użytkowania na podstawie art. 129, art. 135, art. 136 i innych ustawy prawo ochrony środowiska oraz przepisów rozporządzenia Wojewody (...) nr 50. Zgodnie z ich stanowiskiem wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania spowodowane było koniecznością, by dopuszczalne było przekroczenie na tym terenie hałasu wywołanego działaniem lotniska. Obszar ograniczonego użytkowania może być utworzony jedynie, gdy nie mogą być dotrzymane standardy środowiska, pomimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych,

technologicznych i organizacyjnych. Niemożność dotrzymania tych standardów jest z kolei spowodowana funkcjonowaniem lotniska, a więc działalnością podmiotu korzystającego ze środowiska. Uznali zatem, iż poprzez ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania potwierdzone zostało, że na terenie obszaru, który obejmuje także nieruchomości powodów dochodzi do ponadprzeciętnego negatywnego oddziaływania na środowisko i na tym samym obszarze występuje brak zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach tam się znajdujących. Użytkownik budynku jednorodzinny – nieruchomości powinien więc wykonać roboty budowlane związane z modernizacją budynku polegającą na ochronie przegród budowlanych budynku pod względem akustycznym. Rewitalizacja budynku niezbędna do zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego budynku należy do wymagań technicznych budynku znajdującego się w obszarze ograniczonego użytkowania.

Powodowie podnieśli, iż koszty związane z dostosowaniem budynku do tych wymagań stanowią szkodę w rozumieniu art. 136 ust. 3 ustawy prawo ochrony środowiska. Kosztów rewitalizacji można dochodzić, także wówczas gdy prace te nie zostały jeszcze wykonane i nie zostały poniesione koszty. Powodowie na tę okoliczność powołali orzeczenie Sądu Apelacyjnego z dnia 10 kwietnia 2008 roku w sprawie sygn. akt I ACa 2/2008, gdzie podkreślono, że „obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia i nie jest uzależniony od tego czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić. Odszkodowanie ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę istniejący od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie ustalonej w sposób przewidziany prawem. Nie ma podstaw do twierdzenia by wolą ustawodawcy było ograniczenie praw właścicieli nieruchomości i wprowadzenie wyjątku od przedstawionej ogólnej zasady”. Uzyskana przez powodów od pozwanego kwota zostanie przeznaczona na pokrycie realizacji wymagań technicznych, w tym kosztów rewitalizacji budynku i jego pomieszczeń.

Jak wskazali powodowie ograniczenie korzystania przez nich z nieruchomości nastąpiło także na skutek ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Ustanowiono obszar ograniczonego użytkowania, w którym istnieje zakaz budowy nowych domów mieszkalnych, szpitali, ośrodków zdrowia, przedszkoli, szkół (strefa M zgodnie z rozporządzeniem Marszałka Województwa nr 50), a także nałożono szereg nakazów obejmujących warunki techniczne, jakie powinny spełniać budynki w strefie. Wprowadzone ograniczenia normatywne zmieniły dotychczasowe przeznaczenie nieruchomości powodów i ograniczyły także poprzez nakazy i zakazy dotychczasowy sposób korzystania z niej. Nastąpiła także znaczna utrata użyteczności nieruchomości poprzez utratę przez właścicieli możliwości realizowania ważnych funkcji życiowych. Powódka jest psychologiem i nie wykluczała możliwości założenia przedszkola w domu.

Zdaniem powodów w zakresie ustalenia odszkodowania zastosowanie znajdują także przepisy kodeksu cywilnego, a przede wszystkim art. 435 k.c. Bowiem zgodnie z art. 322 prawa ochrony środowiska do odpowiedzialności za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko stosuje się przepisy kodeksu cywilnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. W przypadku, gdy w sprawie podstawą odszkodowania nie może być art. 129 prawa ochrony środowiska to należy zastosować przepisy kodeksu cywilnego w tym art. 435 k.c. traktujące o odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu wprowadzonego w ruch za pomocą sił przyrody - jakim jest lotnisko. Dla przyjęcia odpowiedzialności na podstawie art. 435 k.c. nie trzeba wykazywać bezprawności, gdyż jest to odpowiedzialność na zasadzie ryzyka. Istnieje związek przyczynowy między ruchem zakładu a szkodą. Ruch przedsiębiorstwa to każda działalność tego przedsiębiorstwa lub zakładu w tym taka, która jest związana z działaniem sił przyrody i która stanowi następstwo ich działania związane z ruchem przedsiębiorstwa lub zakładu, są także szkody wyrządzone na skutek wydzielania przez urządzenia także hałasu. Powodowie wskazywali, iż są narażeni na działanie szkodliwego emitowanego przez przedsiębiorstwo hałasu, którego normalnym następstwem jest uciążliwość codziennego funkcjonowania powodów i ograniczenia ich możliwości użytkowania nieruchomości stanowiącej ich własność.

Ostateczne stanowisko powodowie oparli na opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa i kosztorysowania mgr inż. A. K. z dnia 30 sierpnia 2011 roku, w której wyliczono koszt uzyskania wymaganej izolacji akustycznej ścian zewnętrznych i stropodachu budynku powodów w kwocie 44.417,32 zł oraz koszt stolarki okiennej i drzwiowej dźwiękochłonnej wraz z klimatyzacją w kwocie 30.330,06 zł. Łączny koszt nakładów koniecznych na rewitalizację

akustyczną budynku powodów określono na poziomie 74.747,38 zł. Uznać zatem należy, iż powodowie ostatecznie wnosili o odszkodowanie za wprowadzenie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania poprzez wprowadzenie wymagań technicznych powodujących konieczność poniesienia kosztów rewitalizacji akustycznej budynku.

Pozwany wskazał, iż powodowie nie udowodnili, że w świetle art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska, aby w pomieszczeniach budynku powodów nie było właściwego klimatu akustycznego oraz nie wykazali ewentualnej konieczności i kosztów dostosowania tych zabezpieczeń dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego. Opinie biegłego A. K. podważali wskazując, iż biegły nie ustosunkował się do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony przed hałasem budynków. Powodowie nie wskazywali, iż przedmiotową nieruchomość mającą przeznaczenie mieszkalne planowali wykorzystywać na inne cele niż mieszkaniowe, czyli przeznaczyć na działalność szpitala, domu opieki, lub zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa w całości, wskazując na opinię uzupełniającą Instytutu Ochrony Środowiska z dnia 5 czerwca 2013 roku, w której stwierdzono, na nieruchomości na terenie nieruchomości powodów zachowane są dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 marca 2007 roku, sygn. akt II CSK 524/07 wskazał, iż Sąd nie jest związany podaną w pozwie kwalifikacją prawną dochodzonego roszczenia (LEX nr 465998). Powodowie, jako podstawę swoich żądań wskazywali zarówno przepisy ustawy prawo ochrony środowiska, jak też przepisy kodeksu cywilnego. Należy przy tym zaznaczyć, że do roszczeń zgłoszonych przez powodów opartych na wskazanej przez nich podstawie faktycznej będą miały zastosowanie w pierwszej kolejności przepisy powołanej ustawy prawo ochrony środowiska jako *lex specialis* w stosunku do przepisów kodeksu cywilnego, a w szczególności stanowiących materialno – prawną podstawę roszczenia art. 129 i art. 136 ustawy prawo ochrony środowiska. Sąd w pierwszej kolejności bada czy na podstawie tych przepisów roszczenia powodów mogą zostać uwzględnione.

Artykuł 129 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1232, j.t.) stanowi: „jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części. W związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Z roszczeniem, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.” W tym miejscu należy podkreślić, że pozew w niniejszej sprawie nosi datę sporządzenia 20 sierpnia 2009 roku oraz datę prezentaty Biura Podawczego 24 sierpnia 2009 roku, a więc roszczenia powodów zostały zgłoszone przed upływem 2 lat od wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50.

Podstawą domagania się roszczeń odszkodowawczych jest ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości poprzez stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania. Jak wynika z art. 135 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska: może to mieć miejsce, jeżeli z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, z analizy porealizacyjnej, albo z przeglądu ekologicznego wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu. Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco (przed 15 listopada 2008 roku znacząco) oddziaływać na środowisko, lub dla zakładów lub innych obiektów gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcia, określa się na zasadach wskazanych w art. 135 ust 2 ustawy prawo ochrony środowiska. Przepis ten zawiera delegację do określenia obszaru ograniczonego użytkowania, jak również oznaczenia jakie przedsięwzięcia mogą znacząco oddziaływać na środowisko.

W dacie uchwalenia obszaru ograniczonego użytkowania to jest 24 sierpnia 2007 roku (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku) art. 135 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska

wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy wojewoda, w drodze rozporządzenia. Przepis ten uległ zmianie na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, która to zmiana obowiązywała od dnia 1 stycznia 2008 roku i według tej nowelizacji obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Zmieniono zatem jedynie organ uprawniony do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania – w miejsce wojewody – sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały, a nie jak dotychczas w formie rozporządzenia. Zmiany art. 135 ustawy prawo ochrony środowiska w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w żaden sposób nie wpłynęły na skuteczność obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku, albowiem zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania, kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, to jest art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku, zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam, albowiem nie zmieniła go ani nowelizacja dokonana ustawą z 3 października 2008 roku, ani też nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., § 5 wskazuje, iż w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadza się następujące wymagania techniczne dotyczące budynków: w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych, natomiast w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Zgodnie z tym rozporządzeniem w obszarze ograniczonego użytkowania utworzono także strefę ograniczeń zabudowy mieszkaniowej – strefę M.

Kolejnym aktem ustanawiającym obszar ograniczonego użytkowania obecnie obowiązującym jest Uchwała Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Zarządcą wprowadzonego obszaru ograniczonego użytkowania zgodnie z powołaną uchwałą jest Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W.. Uchwała określa wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania: w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić odpowiednią izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 roku prawo budowlane (Dz. U. z 2010 roku nr 243, poz. 1623 z późn. zm.) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy, natomiast w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach – zgodnie z ustawą prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy. W obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzono strefę Z1 i Z2, w których wprowadzono ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu i sposobu korzystania z terenów.

W tym miejscu podkreślić należy, iż ze wskazanych wyżej aktów wykonawczych wynika, iż nieruchomości powodów znajduje się w obszarze ograniczonego użytkowania, a zarazem nie znajdowała się ani nie znajduje w strefie M, Z1, Z2 – czyli w strefach, których dotyczą ograniczenia przeznaczenia terenu i sposobu korzystania z terenów.

Artykuł 136 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska wskazuje, iż w razie ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania właściwymi w sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowania lub wykupu nieruchomości są sądy powszechne.

Według art. 135 ww ustawy istotne jest ustalenie czy na nieruchomości należącej do powoda dochodzi do przekroczenia norm dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, które to normy są różne dla zabudowy mieszkaniowej oraz tzw. „wrażliwej”. Dlatego każdorazowo konieczne jest badanie czy na danej nieruchomości te normy zostały przekroczone.

Przy sporządzaniu pierwotnej opinii Instytutu Ochrony Środowiska, (kwestionowanej przez obie strony), błędnie do obliczeń natężenia hałasu przyjęto 600 jednakowych operacji lotniczych, zamiast częściowo startów i częściowo lądowań, co zostało uwzględnione w kolejnej opinii uzupełniającej.

Sąd uznał Opinię uzupełniającą Instytutu Ochrony Środowiska z dnia 5 czerwca 2013 roku za rzetelną, opartą na podstawowej metodzie pomiarowej, jako ostatecznej i dającej wyniki odpowiadające rzeczywistości w przypadkach wątpliwych lub spornych. W opinii stwierdzono, iż na podstawie Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (Dz. Urz. Woj. M.. Nr 128 poz. 4086 z późn. Zm.) po przeprowadzeniu analizy dokumentacji stwierdza się, że posesja przy ul. (...) w M. należąca do powodów zlokalizowana jest w obszarze ograniczonego użytkowania poza obszarami Z1 i Z2. Biegli wskazali, że na terenie posesji powodów wartość równorzędnego poziomu dźwięku A w czasie odniesienia T (dB), wyrażona przy pomocy wskaźnika wykazała, że zarówno dla pory dnia jak i pory nocy są spełnione wymagania poziomów dopuszczalnych dla terenów określonych w punkcie 2 tabeli 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120, poz. 826 z późn. zm.). Natomiast nie są spełnione dla terenów określonych w punkcie 1 tabeli 2 w/w rozporządzenia” (opinia k-739-754).

Z powyższego wynika, iż na terenie nieruchomości powodów zachowane są dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne. Nie zasadnym jest, zatem roszczenie powodów skierowane przeciwko pozwanemu Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) oparte na art. 129 oraz art. 135 ustawy prawo ochrony środowiska o odszkodowanie tytułem zwrotu kosztów przeznaczonych na rewitalizację budynku.

Do odpowiedzialności za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko stosuje się przepisy kodeksu cywilnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej (art. 322 prawo ochrony środowiska). Stosownie do przepisu art. 435 § 1 k.p.c. prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności na podstawie ustawy prawo ochrony środowiska.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 30 listopada 2010 roku sygn. akt VI ACa 1156/10 (LEX nr 682525): ”nie można negować, że położone w sąsiedztwie lotnisk nieruchomości mogą powodować obniżenie wartości nieruchomości w stosunku do stanu, jaki by ją kształtował, gdyby sąsiedztwo takie nie istniało, ale można również zakładać, że położenie nieruchomości w pobliżu portu lotniczego powoduje, że nieruchomość staje się atrakcyjna, zależy to przecież od przeznaczenia danej nieruchomości. Tego rodzaju, stanowiące zawsze hipotezę, obniżenie potencjalnej wartości nieruchomości, nie mieści się jednak w granicach szkody, ani jako rzeczywista strata, ani jako utracona korzyść. Tak, więc na zasadach ogólnych odpowiedzialności odszkodowawczej nie jest możliwe dochodzenie z tego tytułu roszczeń, wobec przedsiębiorstwa prowadzącego lotnisko ani na zasadzie winy - art. 415 k.c., ani ryzyka - art. 435 § 1 k.c., tym bardziej, że port lotniczy nie może być uznany za zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody, nawet, jeżeli poszczególne elementy organizacji takiego przedsiębiorstwa korzystają z sił przyrody. Do odpowiedzialności prowadzącego takie przedsiębiorstwo lub zakład nie ma zastosowania art. 435 k.c.”.

Mając powyższe na uwadze, a także niezasadne powoływanie art. 435 k.c. skutkowało oddaleniem powództwa w całości.

Zdaniem Sądu niezasadnym było obciążanie powodów kosztami postępowania, gdyż korzystając w dobrej wierze w 2009r., w momencie wytoczenia powództwa, z przepisów dotyczących obszaru ograniczonego użytkowania domagali

się odszkodowania za hałas, który występuje na nieruchomości. Nie będąc jednak specjalistami w dziedzinie akustyki nie mogli rozgraniczyć źródeł hałasu występującego na ich nieruchomości oraz jego natężenia uprawniającego do otrzymania odszkodowania.

Sąd nie obciążył powodów kosztami postępowania orzekając na podstawie art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami, według zasady słuszności.